

T.C. M.M.

MECLİS BAŞKANLIĞI

24.6.2012

468

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de yaklaşık 2 milyon, dünya genelinde ise 200 milyondan fazla çocuk işçisi bulunduğu bilinmektedir. Türkiye'de küçük ölçekli işyerlerinde kayıt dışı çalışan çocuklar göz önünde bulundurulduğunda ortaya büyük sayısal veriler çıkmaktadır. Çocuk işçiliği emek sömürsünün en kötü hali olmakla beraber, milyonlarca çocuk, ruhsal, psikolojik, duygusal, fiziksel olarak sömürülmektedir. Ekonomik krizin, Türkiye'de çocuk işçiliğinin artışına neden olması yüksek bir ihtimaldir. Hükümetin uyguladığı 4+4+4 diye adlandırılan kanun değişikliği sonucu oluşan yeni eğitim politikasıyla bu oranların daha da yükseleceği aşikârdır. Bu nedenle oluşan bu sorunların tespiti ve çözüm yollarının bulunması için Anayasanın 98 inci; TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Emar Çiğdem
Adnan Karatoprak
Ramazan Kerim ÖZKAN
BURDUR MİLETVEKİLİ

Dr. Celal DİNÇER
İstanbul Milletvekili

S. Ş. Ş. Ş.
Dr. M. Sarıhan
TANIRLIK

İhsan ÖZKES
İstanbul MV

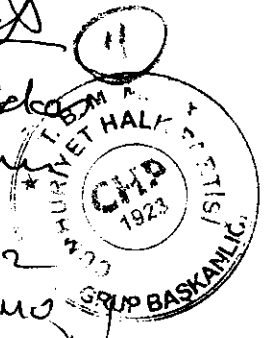
İst MV
Salih Fırat
Adyanoğlu MV.

Mehmet S. Kesimci
Kırklazeli MV.

Candir Yıldırım
TEKİRDAĞ MV

Dr. N. N. N.
Ali Özgür
İST MV.

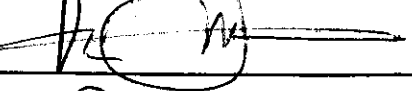
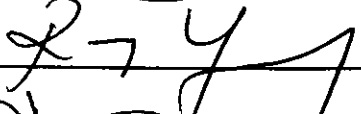

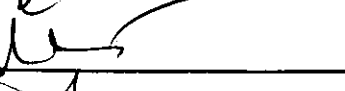
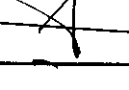
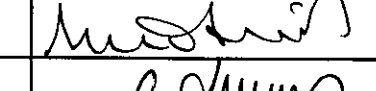
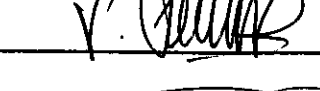

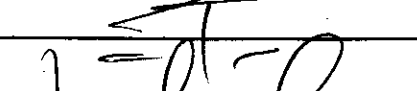
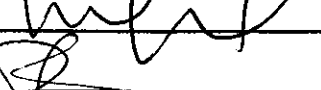
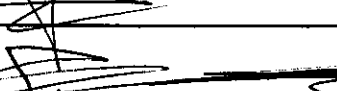
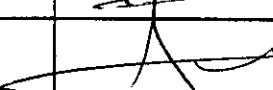
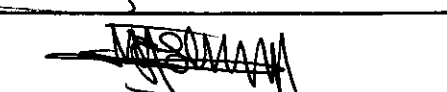

Dr. N. N. N.
Gazipaşa
Sakine Öz
Manisa MV

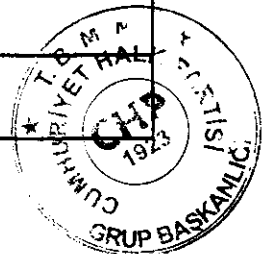

HAYRAN ÖREN
MONİŞA MV

İlhan DEMİRÖZ
BURSA MV

Alperin
Hiçkayseren
14/2 MV

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Ali Haydar ÖNER	İsparta	
Durdu ÖZBOCAT	K. Maraş	
M. Rıza YALÇINKAYA	Bartın	
Ali Rıza ÖZTÜRK	Mersin	
Aylin Naciha	Ankara	
Perit Nevruz Atanoph	DT	
Ali İhsan Köktürk	Zeytinlik	
Malik Eder Özdemir	Sivas	
Vahap SEZER	Mersin	
Ağaç Nedret Aksoy	Balıkesir	
Mehmet Tani	DT	
Hüseyin Güneş	Kocaeli	
Abdulhamit Özdinç	Balıkesir	
Rüben Tezcan	Aydın	
Hüseyin Aksoy	HATAY	
İhsan Kalkavan	Samsun	

GEREKÇE:

BM'ye bağı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) "Çocuk İşçiliğinde Sona Doğru Ulaşılabilir Bir Hedef" raporunda, 2000-2006 yılları arasındaki 6 yıllık dönemde, 246 milyon olan çalışan çocuk sayısının 216 milyona düştüğüne dair verilere yer verilmiştir. Görülen % 11'lik düşüşün ardından, bu düşüş oranının sürekliliği sağlandığı takdirde 10 yıllık bir zaman diliminde çocuk işçi sorununun halledilebileceğine değinilmiştir. Örgüt, 2008 yılındaki raporunda ise, önceki yıllara oranla çocuk işgücündeki düşüşün devam ediyor olduğuna değinmekle birlikte, düşüş hızının sürekli kılınmadığını ve çocuk işçiliğinin tamamen sona erdirilmesi hedefi açısından düzenli bir azalmanın söz konusu olmadığını bildirdi. Çocuk işçiliği, dünya gündeminde en üst sırada yer alması gereken ve acil çözüm bekleyen en önemli sorundur. Dünyanın çeşitli yerlerinde, milyonlarca çocuk, fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal, eğitsel ve kültürel gelişmelerine zarar veren ve ulusal yasalarla uluslararası standartlara uygun olmayan koşullarda çalışmaktadır. Konuyu dünya çapında ele alan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), 1992-1993 yıllarından itibaren "Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi Uluslararası Programı" (IPEC) adında, çalışan çocukları korumayı, çocuk işçiliği sorunuyla mücadeleyi ve bu soruna son vermeyi amaçlayan bir çalışma programı oluşturmuştur. ILO- IPEC'in uzun vadedeki hedefi çocuk işçiliğine son verilmesini sağlamak iken, kısa ve orta vadede ise çocukların korunması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini hedef almakta, ayrıca belirli aralıklarla, dünyadaki çocuk işgücünün genel durumuna yönelik araştırmalar yaparak veriler yayınlamaktadır. ILO katkısıyla DİE (yeni ismiyle Türkiye İstatistik Kurumu) tarafından gerçekleştirilen Ekim 1999 Çocuk İşgücü Anketi temel göstergelerine bakıldığında Türkiye genelinde 6-17 yaş grubu arasında bulunan 16.088.000 çocuğun içerisinde ekonomik faaliyette bulunanların oranı %10,2 (1.635.000 kişi) olarak tahmin edilmiştir. Bu sonuçlara göre 6-17 yaş grubundaki 16.264.000 çocuktan 958,000 çocuk çalışma yaşamı içinde yer almaktadır. Bu verilere göre 1994 yılında 6-17 yaş grubunun % 15,2'si çalışırken, 1999'da bu oran % 10,3'e, 2006'da ise % 5,9'a gerilemiş durumdadır. Anket sonuçlarına göre sektörler itibarıyla çalışan çocuk sayılarının dağılımı ise tarımda % 41, sanayide % 28, ticarete % 22 ve hizmet sektöründe ise % 9 olarak gerçekleşmektedir. Gerçekleştirilen çalışmaların yanı sıra ülkemizde çocuk işçi sayısının düşüş göstermesinde etkili olan en önemli faktörlerden biri de 8 yıllık zorunlu eğitimin uygulamaya geçirilmiş olmasıdır. Fakat bu faktör çocuk işçiliğine bir çözüm sunmamakta, sadece ertelemeyi getirmektedir. Daha önce 5 yıllık

eğitimini tamamladıktan hemen sonra çalışmaya başlayan çocukların, bu uygulamayla eğitimi 8 yıla çıkarılmış, iř gücüne katılmaları 3 yıl ertelenerek daha ileri yaşlara atılması sonucunu doğurmuştur. Son veriler ile 1999 verileri karşılaştırıldığında görülen düşüşün içerisinde, 8 yıllık eğitime geçişin payını göz ardı etmemek gerekir. Fakat Hükümetin yeni çıkardığı yasa ile 4+4+4 eğitim sistemi tekrar ülkemizde ocuk işçi sayısının artacağını göstermektedir. **ocukların çalıştırılması sorununun ortadan kaldırılması gibi çok yönlü bir konuda kalıcı ozmler elde edebilmek, ancak sorunun ulusal politika haline getirilmesi ve ilgili tüm kurum ve kuruluşların katılmalarının sağlanması ile mümkündür.** ocuk işçiliğinin nlenmesi Uluslararası Programı (IPEC) bugün tüm dünyada yürüttüğü 1.000 kadar programla çocukların alıştırılmasına karşı alternatifler geliştirmektedir. Dünya çapında yürütülen çalışmaların yanı sıra, ulusal bazda da ozm önerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Ulusal bir politikanın hazırlanması ve uygulanmasında öncelikli görev iř Teftiş Kurullarınınadır. Bu kurullar iř mevzuatının uygulanmasını denetleyerek, işyerlerinin çalışma koşul ve ortamlarının iyileştirilmesine katkı sağlayarak, ocuk işçilerin alıştırılmasına engel olabilmektedirler. iř Teftiş Kurullarıyla birlikte ilgili bakanlıklar, yerel yönetim kuruluşları, gönüllü kuruluşlar, işçi ve işveren örgütleri, araştırma kuruluşları ve niversiteler ile işbirliği içinde alışılacakları mekanizmalar istenen sonuca ulaşılmasında etkili olacaktır. lke kalkınma düzeyinin düşüklüğü, gelir dağılımındaki uçurumlar, tarım kesiminin yoksulluğu gibi ekonomik sebeplerin yanı sıra, g, işsizlik ve aile büyüklerinin çeşitli sağlık sorunları gibi sebeplerden ötürü çocuklar çalışmak zorunda kalmaktadır. Ülkemizde ocuk haklarını her yönüyle kavrayacak, çocukları yaşanan bu sorunlardan hakları kapsamında koruyup, çekip çıkaracak bir ocuk politikasının bulunmayışı, çocuklara dair tüm alanlarında bir sorun ve büyük bir eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu nedenle oluşan bu sorunların tespiti ve ozm yollarının bulunması için Anayasanın 98 inci; TBMM içtüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

Dr. Celal DİNÇER
İstanbul Milletvekili